

Af *Ellen Strange Petersen* til ministeren for Grønland (26. august 1969):

„Vil ministeren ændre reglerne for boligstøtte, så fast ejendom bliver frit omsættelig i Grønland?“

Begrundelse.

Grønlænderen Amos Geraae og hans familie solgte i januar deres hus i Godthåb med indbo til sparekassen „Bikuben“ for 135.000 kr. kontant.

Huset er opført for ni år siden med statslån, og ved salget tilbagebetales restgælden på 68.186 kr.

Efter oplysning fra det grønlandske boligstøtteudvalg fik Amos Geraae den opfattelse, at han derudover skulle betale staten en værdistigningsandel på ca. 25.000 kr. Men tre måneder efter handelen har man afkrævet ham 50.224 kr. Tilbage af salgssummen har Amos Geraae således kun 16.590 kr., hvoraf han skal afholde salgsmkostninger, herunder advokathonorar.

Det var familiens hensigt, at de efter et besøg i Danmark ville erhverve et nyt hus i Grønland. Det er de nu afskåret fra, og de har derfor måttet forlænge besøget herhede på ubestemt tid.

I betragtning af, at der jo ikke er tale om en spekulant, der bør rammes, men om en ganske almindelig grønlandsk parcelhusejer, der sælger sit hus for at købe et andet, forekommer det mig, at han har været ude for en urimelig behandling. Jeg forstår, at den har hjemmel i de byggestøtteregler, som ministeren ifølge en tekstanmærkning i finansloven har hjemmel til at fastsætte.

Jeg vil derfor opfordre ministeren til at ændre den trufne administrative afgørelse for Amos Geraaes vedkommende og at ændre reglerne for boligstøtte, så grønlandske huse finansieret på denne måde kan omsættes uden total konfiskation af den eventuelle værdistigning. Sker dette ikke, vil næppe nogen grønlænder i fremtiden drømme om at afhænde sit hus for at erhverve et bedre egnet, og det vil medføre en stivhed på boligmarkedet, der ikke vil fremme Grønlands udvikling til en lige-stillet del af Danmark.

Efter min opfattelse burde man tage skridt til indførelse af en virkelig ejendomsret til jord og fast ejendom i Grønland, naturligvis kombineret med en fornuftig

beskatning af konstaterede værdistigninger. En almindelig privat ejendomsret, som vi har i den øvrige del af landet, vil også kunne danne grundlag for et kreditsystem, der efterhånden kunne afløse statens långivning.

Minister for Grønland *A. C. Normanns* svar (1. september 1969):

Det ærede medlem fru *Ellen Strange Petersen* har i et til folketinget den 26. august 1969 indleveret spørgsmål bedt mig oplyse, hvorvidt jeg agter at ændre reglerne for støtte til boligbyggeri i Grønland, således at grønlandsk fast ejendom bliver frit omsættelig.

Baggrunden for spørgsmålet er en konkret sag, i hvilken staten har krævet ca. 75 pct. af den værdistigning, der er kommet til udtryk ved en privat mands salg af et hus, hvis opførelse fuldt ud er finansieret ved statslån, ydet i henhold til bekendtgørelse af 29. februar 1959 om støtte til boligbyggeri i Grønland.

Som det vil være det ærede medlem bekendt, er der i ministeriet for Grønland nedsat et udvalg med den opgave at tage stilling til en række problemer inden for det grønlandske boligbyggeri, herunder reglerne om statens støtte til boligbyggeriet og om indskrænkningerne i ejerens rådighed over sit hus. Desuden arbejder et udvalg med jordspørgsmålet i Grønland med det formål at finde frem til regler for inddragning af den værdistigning på jord, der opstår ved det offentliges udbygning af samfundet.

Det ærede medlem vil sikkert kunne forstå, at min stillingtagen til det rejste spørgsmål under disse omstændigheder helt må bero på de resultater, som måtte fremkomme af disse udvalgs arbejde.

At der som af det ærede medlem anført i disse sager skulle være tale om en total konfiskation af værdistigningen, kan jeg ikke acceptere, idet låntageren altid vil få andel i værdistigningen i forhold til sin investering i huset.

I den sag, der danner baggrund for det ærede medlems spørgsmål til mig, har sælgeren således i de 8-9 år, han har boet i huset, kun investeret ca. 2.300 kr., medens hans andel i værdistigningen har udgjort 16.590 kr.